

Eliöiden sopeutuminen

Selvitä, millä tavalla seuraavat lajit ovat sopeutuneet Suomen luontoon:

- Metsäjänis,
- isokäpylintu,
- metso,
- hirvi,
- ukkoetana.

Tehtävä 4.

ravinto

metsäjänis

7mm paksuiset oksat (pajun, lepän, pihlajan) ja koivun kuori eri ruohot ja varvut, kuten mustikka, juolukka ja kanerva.

isokäpylintu

Syövät havupuiden siemeniä

metso

Kesällä puiden silmut ja lehdet, loppukesällä ja syksyllä marjat. Talvella metsot syövät männyn neulasia tai taimien silmuja.

hirvi

Vuodenajan mukaan vaihdellen ruohovartiset kasvit, varvut sekä puiden ja pensaiden oksat. Versot mm. haapa, pihlaja, pajut ja koivu. Etenkin talvella lisäksi mänty ja kataja.

ukkoetana

Lahoavaa kasvimateriaalia, pinnoilla kasvavia leviä, sieniä sekä tilaisuuden tullen myös eläinten raatoja.

Tehtävä 4.

elinympäristö

metsäjänis

tundralla ja taigametsissä.

isokäpylintu

Pääasiassa mäntymetsät.

Pesimäajan ympäristö: kallioinen männikkö tai harva mäntykangas.

metso

Elinympäristö vaihtelee vuodenajan ja sukupuolen mukaan.

Koiraalla talvella mäntyrameet ja -kankaat, kesällä tuoreet kuusivaltaiset metsät ja korvet. Naaraalla mäntyvaltaiset kankaat, sekametsät ja rämeet. Pohjoisen havumetsävyöhykkeen ja lauhkean vyöhykkeen metsät.

hirvi

Pohjoisella levinneisyysalueella käyttää säännöllisesti kesäisin pensastundraa.

ukkoetana

Elävät enimmäkseen luonnonmetsissä. Suosii erityisesti mustikkatyypin sekametsiä.

Tehtävä 4.

lisääntymispaikka ja -aika

metsäjänis

Kiima alkaa Etelä-Suomessa jo helmikuussa, pohjoisempana maalis-huhtikuussa. Kantoaika 50 vrk.

isokäpylintu

pesii enimmäkseen mäntymetsissä, kun taas pikkukäpylintu suosii kuusimetsiä. Munia pesään ilmaantuu 3 - 5 ja naaras hautoo niitä 14 - 16 vrk.

metso

Soidin huhtikuussa. Pesä maassa, usein hakkuuaukoissa. Munia 6–9. Vain naaras hoitaa poikueen.

hirvi

Kiima syys-lokakuussa. Kantoaika noin 8 kuukautta.

ukkoetana

Paritellessa etanat vaihtavat siittiöpaketteja, jotka hedelmöittävät kummankin etanan munat. Ukkoetana munii reilun kymmenen munan ryhmän karikkeeseen. Sateisena kautena etanat munivat useammin.

Tehtävä 4.

talvehtiminen

metsäjänis

Talveksi se pukee päälleen valkoisen talviturkin, joka tarjoaa suojaa sekä pedoilta että pakkaselta.

isokäpylintu

Suomessa talvehtivien määrä vaihtelee jyrkästi ravintotilanteen mukaan.

metso

Metso on sopeutunut pakkastalviin erinomaisesti. Se kaivautuu kieppiin suojaan kylmältä ja pedoilta.

hirvi

Voi kerääntyä laumoiksi karummille ja laajemmille metsäalueille mm. mäntytaimikoihin.

ukkoetana

Jotkut yksilöt talvehtivat esimerkiksi karikkeessa tai maakellareissa, mutta enimmäkseen ukkoetanat ovat yksivuotisia.